

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 572/2021
27.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Тајјане Матковић Стефановић и Тајјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца LOGMAXX ALPHA АД Стара Пазова, чији је пуномоћник Душан Братић, адвокат у ..., против туженог КОНСТРУКТОР КОНСАЛТИНГ ДОО Београд, чији је пуномоћник Светлана Анђелковић Милошевић, адвокат у ..., ради чинидбе, вредност предмета спора 192.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 2375/21 од 07.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 2375/21 од 07.07.2021. године, као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 3749/2019 од 19.01.2021. године у ставу I изреке констатовано је да се делимично усваја тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу преда оверене копије грађевинског дневника и грађевинске књиге за изградњу друге фазе објекта „АА“, који је грађен по Уговору о генералном извођењу радова, заведен код туженог под ознаком КК .../... и Анексу 5 Уговора и да преда оригинал или оверене копије атеста за фасадне изолационе панеле марке „Brucha“ тип „...“ уграђене у другу фазу објекта „АА“, који је грађен по Уговору о генералном извођењу радова, заведен код туженог под ознаком КК .../... и Анексу 5 Уговора о главном извођачу радова. Ставом II изреке је одбијен тужбени захтев да суд обавезе туженог да тужиоцу преда оригинал грађевинског дневника и грађевинске књиге за изградњу друге фазе објекта „АА“, који је грађен по Уговору о генералном извођењу радова, заведен код туженог под ознаком КК .../.. и Анексу 5 Уговора, као неоснован. Ставом III изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 805.880,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 2375/21 од 07.07.2021. године усвојена је жалба туженог и преиначена првостепена пресуда у I и III ставу изреке, тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да преда тужиоцу оверене копије грађевинског дневника и грађевинске књиге за изградњу II фазе објекта „АА“,

који је грађен по Уговору о генералном извођењу радова, заведен код туженог под ознаком КК .../... и Анексу 5 уговора и да преда оригинал или оверене копије атеста за фасадне изолационе панеле марке „Brucha“ тип „...“ уграђене у II фазу објекта „АА“, који је грађен по Уговору о генералном извођењу радова, заведен код туженог под ознаком КК .../... и Анексу 5 Уговора о главном извођењу радова, као и захтев да му накнади трошкове парничног поступка, те је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 703.120,00 динара. Обавезан је тужилац да туженом плати на име трошкова другостепеног поступка износ од 496.780,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, са захтевом да суд обавезе тужиоца да му накнади трошкове ревизијског поступка.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

Није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент не указује одређено на битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом. Тужени није признао тужбени захтев поднеском од 04.02.2020. године, у смислу одредбе члана 348. став 1. Закона о парничном поступку, већ је навео да је тужбени захтев потпуно неоснован и оспорио чињеничне наводе тужиоца. Наводима да се на исти начин тужени одрекао застарелости, тужилац указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, о чему ће даље бити речи. Исто се односи и на навод ревизије да се другостепени суд није осврнуо на наводе ревидента који су истицани у првостепеном поступку, од значаја за одлуку о приговору застарелости.

Ревидент не указује одређено ни у ком делу је чињенично стање погрешно утврђено. Другостепени суд је прихватио за правилно утврђено чињенично стање које је утврдио првостепени суд. Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке биле су у пословном односу по основу Уговора о главном извођењу радова, који је код туженог заведен под ознаком КК .../... од 07.07.2014. године, тужилац у својству наручиоца посла, а тужени у својству извођача радова на изградњи новоградње логистичког центра „АА“ у Сходно издатој грађевинској дозволи била је омогућена градња предметног објекта у две фазе. Тужени је упутио изјаву тужиоцу о једностраном раскиду уговора, те је дана 15.04.2016. године сачињен Записник о извршеној примопредаји радова и о констатованом степену завршености појединих позиција. Записником је констатовано да су радови извршени у уговореном року и квалитету, али није констатовано да је предата и пратећа документација. Утврђено је да након тога извођење радова на истом објекту наставља друго привредно друштво у складу са уговором закљученим са тужиоцем. Решењем МУП РС – Сектора за

ванредне ситуације 09 број 217-386/18 од 28.05.2018. године одбијена је жалба тужиоца као неоснована, изјављена против решења МУП-а РС – Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Сремској Митровици под бројем 09/30/2 број 217-1677/18 од 15.03.2017. године, којим је утврђено да нису спроведене мере заштите од пожара предвиђене техничком документацијом за изграђену II фазу Логистичког центра – регалног складишта са изграђеном хладњачом унутар једног дела објекта. Из образложења решења произлази да није достављен грађевински дневник, којим би се документовали изведени радови на изградњи фасадних панела, атести оверени од стране наручиоца испитивањем, као ни изјава о уградњи фасадних панела у II фази.

Према становишту првостепеног суда, у оцени приговора застарелости, тужилац је прекинуо ток застаревања тужбом пред Управним судом, поднетом дана 31.07.2017. године, у вези са истом правном ствари као у овом поступку, па како је тужба у овом поступку поднета 09.07.2019. године, приговор застарелости је неоснован. Даље, првостепени суд закључује да је постојала дужност туженог, пре свега вођења, а након примопредаје радова и предаје копије грађевинског дневника наручиоцу посла, односно инвеститору. Копија представља други оригинални примерак грађевинског дневника. Тужени није испунио ову обавезу предајом обичних фотокопија. У погледу обавезе предаје атеста, првостепени суд закључује да она такође произилази из уговорних одредби, па стога усваја евентуални тужбени захтев и обавезује туженог на предају оверене копије грађевинског дневника и атеста.

Другостепени суд не прихвата овакво становиште првостепеног суда, налазећи да је првостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио одредбе материјалног права које се односе на застарелост потраживања. Према становишту другостепеног суда, а у смислу члана 374. и 388. Закона о облигационим односима, радња мора бити усмерена непосредно и директно према дужнику, како би се могло сматрати да је поверилац њоме прекинуо ток застарелости потраживања према истом дужнику. Конкретан управни спор, како образлаже другостепени суд, покренут је ради испитивања правилности и законитости решења управног органа и не ради се о радњи која је предузета против овде туженог, као против дужника, пред судом или другим надлежним органом, у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања. Стога, другостепени суд закључује да покретање управног спора против решења управног органа о затварању дела објекта не може прекинути ток застарелости према туженом. Другостепени суд закључује да из садржине уговора о генералном извођењу радова, конкретно одредбе члана 2.2., произлази обавеза туженог на предају свих докумената потребних за пријаву завршетка градње, стављање у погон и коришћење предметног објекта, међу којима су изричито наведени атести, као и копије грађевинског дневника и припадајућа фото – документација, као и да је одредбом члана 18.4 уговорена обавеза за извођача радова - туженог да преда наручиоцу посла сва документа која су сачињена у вези са уговореним услугама, а право задржавања је искључено у сваком случају. Како је међусобни пословни однос прекинут након изградње прве фазе радова, доспела је и обавеза туженог да између осталог, испуни и обавезе везане за предају уговорене документације. У моменту примопредаје радова, дана 15.04.2016. године, тужиоцу је могло бити познато да му није предата сва уговором предвиђена документација, па је према закључку другостепеног суда, то моменат када је од туженог могао тражити испуњење обавезе. Истовремено, то је и дан

почетка тока застарелости. Како је тужба у овој парници поднета дана 09.07.2019. године, а код чињенице да није било прекида тока застаревања, произлази да је поднета по истеку трогодишњег рока, те тужилац нема право судским путем да захтева испуњење ове конкретне обавезе. Из наведених разлога, првостепена пресуда је преиначена у ставу I и III изреке.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд правилно одлучио када је преиначио првостепену пресуду у ставу I изреке и у том делу одбио тужбени захтев, премда налази да је тужбени захтев делом неоснован из других разлога.

Одредбама Правилника о садржини и начину вођења књиге инспекције, грађевинског дневника и грађевинске књиге („Сл. Гласник РС“ број 22/2015), предвиђено је да се грађевински дневник, као документ о току градње (члан 10.) води на градилиштима на којима се граде објекти за које је прописано прибављање грађевинске дозволе, од дана почетка извођења радова до дана завршетка изградње објекта, односно радова и предаје објекта инвеститору. Вођење грађевинског дневника закључује се даном извршене примопредаје свих објеката и радова између извођача радова и инвеститора (члан 2.) Грађевински дневник обезбеђује и води одговорни извођач радова (члан 3). У члану 5. одређено је да извођач радова чува грађевински дневник до истека гарантног рока за изграђени објекат, односно изведене радове, и да извођач радова предаје књигу инспекције и грађевински дневник, по истеку гарантног рока, инвеститору, и даље, ставом 3. је предвиђено да инвеститор чува књигу инспекције и грађевински дневник. Надаље, чланом 17. Правилника је дефинисано да се оригинал грађевинског дневника чува код одговорног извођача радова, а копија се чува код лица које врши стручни надзор, за све време грађења објекта. Грађевинска књига је документ у који се уписују тачни подаци о количинама стварно изведених радова, који служи као доказ за обрачун и наплату радова, ако је уговором о извођењу радова предвиђен такав начин обрачуна.

Закључак је да је обавеза туженог да тужиоцу преда грађевински дневник, предвиђена чланом 5. Правилника о садржини и начину вођења књиге инспекције, грађевинског дневника и грађевинске књиге, како ревидент указује, али тек након истека свих гарантних рокова. Првостепени суд је закључио да нису протекли гарантни рокови, те је захтев тужиоца за предају оригинала грађевинског дневника и грађевинске књиге одбио, у ком делу је првостепена пресуда правноснажна. Тиме је одлучено о законској обавези туженог према тужиоцу. Ревизијом се побија одлука о тужбеном захтеву за предају оверене копије грађевинског дневника и грађевинске књиге, дакле не оригинала, што је уређено наведеним Правилником и о чему је правноснажно пресуђено. Утврђено је да је уговором предвиђена обавеза туженог да копије грађевинског дневника преда тужиоцу, али је утврђено и да му је копију дао. Оверена копија, која замењује оригинал, у истом је прописаном режиму као и оригинал, како је напред наведено. Зато је правилно одбијен тужбени захтев за предају оверене копије грађевинског дневника. Код природе грађевинске књиге, као доказа за обрачун и наплату радова и код одсуства уговорене обавезе туженог да тужиоцу преда оверену копију грађевинске књиге, правилно је одбијен тужбени захтев и у овом делу.

Тачно је да из садржине Уговора о генералном извођењу радова, конкретно одредбе члана 2.2. произлази обавеза туженог на предају свих документа потребних за пријаву завршетка градње, стављање у погон и коришћење предметног објекта, међу којима су изричито наведени атести, као и да је одредбом члана 18.4 уговорена обавеза за извођача радова - туженог да преда наручиоцу посла сва документа која су сачињена у вези са уговореним услугама, а да је право задржавања искључено у сваком случају. Правилно закључује другостепени суд да је у овом делу застарело потраживање тужиоца. Тужилац тражи атесте за фасадне изолационе панеле које је тужени поставио на целокупном објекту (који је био предмет уговора), а током поступка није било спорно да је исте тужени добио атест за исте, то би конкретно исти имао обавезу да их преда тужиоцу. Међутим, битно је то да су странке сачиниле записник о извршеној примопредаји радова и констатованом степену завршености појединих позиција 15.04.2016. године, дакле тада је тужилац примио испуњење од туженог у погледу панела за које тражи предају атеста. Правилно другостепени суд од тада рачуна застарни рок од 3 године прописан одредбом члана 374. Закона о облигационим односима за застаривање потраживања правних лица из уговора о промету робе и услуга. Ово зато што је 15.04.2016. године тужилац од туженог из конкретног уговора примио испоруку панела и извршени рад у вези са њиховим постављањем и могао да тражи да му тужени преда атесте у складу са наведеном одредбом члана 2.2 уговора. На то не утиче околност да је уговор раскинут, јер се предаја атеста тражи за примљене радове. Застарелост је почела тећи 16.04.2016. године и наступила је 16.04.2019. године, дакле пре подношења тужбе 09.07.2019. године. Правилно је другостепени суд закључио да застарелост није прекинута тужбом у управном спору. Стога је правилно одбијен тужбени захтев у овом делу, сагласно одредбама члана 360. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд је ценио и остале ревизијске наводе, али је нашао да код напред образложених ставова исти не би били од утицаја на одлуку, те их није посебно образлагао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је у изреци пресуде одбио ревизију тужиоца, као неосновану применом одредбе члана 414. ст. 1 Закона о парничном поступку.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова у вези са поднетим одговором на ревизију као у ставу другом изреке ове одлуке, јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице у смислу члана 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић